

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA WE WROCŁAWIU**

z dnia ..... r.

w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* na terenach obwodów łowieckich położonych na terenie Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu

Na podstawie art. 56 a ust. 1, ust 2 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, 1688 oraz z 2016 r. poz. 422) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Zezwala się na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* polegające: umyślnym zabiciu, umyślnym płoszeniu i niepokojeniu, przetrzymywaniu i posiadaniu okazów, zbywaniu, oferowaniu do sprzedaży wymiany lub darowizny oraz wymożenia za granicę państwa okazów tego gatunku w województwie dolnośląskim w granicach obwodów łowieckich położonych na terenie Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu.

2. Wykaz zawierający lokalizacje w powiatach: oleśnickim, średzkim, wołowskim i wrocławskim, w których możliwe jest umyślne zabijanie, płoszenie i niepokojenie osobników bobra europejskiego wraz z podaniem liczby osobników możliwych do zabicia zawiera załącznik do zarządzenia.

§ 2.1. Zezwolenie, o którym mowa w § 1, dotyczy umyślnego zabicia, płoszenie i niepokojenia całych rodzin bobrowych, w miejscach, w których bobry powodują poważne szkody w odniesieniu do upraw rolnych, lasów, wody lub innych rodzajów mienia.

2. Odstrzał bobrów za pomocą broni myśliwskiej możliwe jest w okresie od dnia 1 października do dnia 28 lutego.

§ 3.1. Podmiotem wykonującym czynności, o których mowa w § 1 jest Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, wydaje upoważnienie właściwemu kołu łowieckiemu do dokonania pozyskania bobrów na dzierżawionych obwodach łowieckich.

3. Koło łowieckie upoważnia myśliwych do dokonania pozyskania liczby bobrów określonej przez Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, muszą posiadać wiedzę z zakresu ochrony gatunkowej bobra europejskiego i zasad postępowania przy ograniczaniu liczebności populacji bobrów.

§ 4.1. W terminie do dnia 15 stycznia każdego roku następującego po wejściu w życie niniejszego zarządzenia, Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego we

Wrocławiu obowiązany jest do złożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu informacji o wykonanych czynnościach.

4.2. Informacja, o którym mowa w ust. 1, powinna zawierać numer obwodu łowieckiego, datę zabicia oraz liczbę zabitych bobrów, a także możliwie najdokładniejsze lokalizacje miejsc zabicia poszczególnych osobników.

§ 5. Odstrzelone bobry stanowią własność myśliwego, dokonującego odstrzału jako częściowa rekompensata kosztów umyślnego zabijania.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia i w zakresie umyślnego zabijania oraz płoszenia i niepokojenia osobników bobra europejskiego obowiązuje do dnia 28 lutego 2019 r., natomiast w zakresie przetrzymywania i posiadania zbywania, oferowania do sprzedaży wymiany lub darowizny oraz wymożenia za granicę państwa okazów tego gatunku, staje się bezterminowe.

Załącznik do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
we Wrocławiu z dnia .....

L.p.	Powiat	Dokładna lokalizacja odstrzału osobników bobra europejskiego	Roczna liczba osobników bobra europejskiego możliwa do zabicia w poszczególnych lokalizacjach	Uwagi
1	oleśnicki	Ciek Świerzna	4	Z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: Dolina Widawy PLH020036, Bierutów PLH020065, Lasy Grędzińskie PLH 020081, Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091
		Ciek Widawa	8	
		Ciek Oleśnica	4	
2	wołowski	Ciek Łacha	4	Z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach rezerwatu przyrody „Uroczysko Wrzosa” obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: Dębniańskie Mokradła PLH020002, Dolina Łachy PLH020003, Łęgi Odrzańskie PLH020018, Zagórzyckie Łąki PLH020053
		Ciek Gustosza	4	
		Ciek Juszka	4	
3	średzki	Ciek Zbójno	4	Z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Łęgi Odrzańskie PLH020018
		Ciek Jarosławiec	4	
		Ciek Cicha Woda	4	
4	wrocławski	Ciek Piskornia	4	Z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: Grądy w Dolinie Odry PLH020017, Lasy Grędzińskie PLH 020081
		Ciek Przerowa	4	

Uzasadnienie
do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia .....2016 r.

w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* na terenach obwodów łowieckich położonych na terenie Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu

Zgodnie z art. 56 a ust.1, ust 2 pkt 2 i ust. 4 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.)* regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na obszarze swojego działania, na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w stosunku do bobra europejskiego, na czynności podlegające zakazom określonym w art. 52 ust. 1. Zarządzenie to może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności o których dotyczy zarządzenie, nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji gatunków objętych zarządzeniem oraz leży to w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego lub w przypadku bobra – wynika to z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innego rodzaju mienia.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348)* bóbr europejski *Castor fiber* – ujęty w pozycji numer 5 załącznika 2.

W stosunku do ww. gatunku, w myśl art. 52 ust. 1 pkt 1, 6, 10, 11, 12 *ustawy o ochronie przyrody* i § 6 ust. 1 pkt 1, 6, 10, 11 oraz § 6 ust. 2 *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, obowiązują określone zakazy, w tym m. in. zakaz umyślnego zabijania, przetrzymywania lub posiadania okazów, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków, wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków oraz umyślnego płoszenia lub niepokojenia

W dniu 19 lipca 2016 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska a Przewodniczącym Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego w sprawie wprowadzenia do stosowania instrukcji określającej reguły postępowania przy ograniczaniu liczebności populacji bobra europejskiego na terenie obwodów łowieckich w miejscach gdzie powodują one największe szkody.

W oparciu o posiadane przez tut. Dyрекję dane pochodzące z prowadzonych postępowań odszkodowawczych (w trybie art. 126 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*), postępowań mających na celu wydanie zezwolenia na odstępstwa od

zakazów niszczenia tam bobrowych (w trybie art. 56 ust. 2 pkt 8 oraz ust. 4 pkt 2 w związku z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) oraz sprawozdań z realizacji czynności w ramach Zarządzenia Nr 23 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r., poz. 6099) zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 maja 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2016 r. poz. 6099) ustalono, że najczęściej do sytuacji konfliktowych dochodzi w pobliżu cieków:

- Gustosza, Juszka, Łacha w powiecie wołowskim,
- Cicha Woda, Jarosławiec Zbójno w powiecie średzkim,
- Oleśnica, Świerzna, Widawa w powiecie oleśnickim
- Piskornia, Przerowa w powiecie wrocławskim

Liczbę bobrów europejskich możliwych do pozyskania w miejscach konfliktowych ustalono na podstawie posiadanych przez tut. Dyрекcję ekspertyzy pt.: *Rozmieszczenie i liczebność populacji bobra europejskiego i wydry na terenie województwa dolnośląskiego (Via Naturae Agata Brzezińska 2012 r.)*.

Przeanalizowano również możliwość odstrzału bobra w granicach obszarów Natura 2000 ponieważ bóbr europejski (kod 1337) – wymieniony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 r., poz. 1713) – jest przedmiotem ochrony obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: Dębniańskie Mokradła PLH020002, Dolina Łachy PLH020003, Łęgi Odrzańskie PLH20018, Dolina Widawy PLH 020036, Ostoja nad Baryczą PLH020041, Zagórzyckie Łąki PLH020053, Bierutów PLH020065, Lasy Grędzińskie PLH020081, Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091.

Jak wynika z Planu zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dębniańskie Mokradła PLH020002 [ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dębniańskie Mokradła PLH020002 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 1945)] w granicach obszaru występuje pięć stanowisk bobra – brak dokładnych danych dotyczących liczebności bobra europejskiego w obszarze.

Jak wynika z Planu zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Łachy PLH020003 [ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 października 2013 r. w sprawie ustanowienia planu

zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łachy PLH02003 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 5582)] w granicach obszaru występują trzy osobniki bobra europejskiego.

Jak wynika z Planu zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Łęgi Odrzańskie PLH20018 [ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLH020018 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 4042)] w granicach obszaru występuje około 50 rodzin tego gatunku (około 200 osobników), rozmieszczonych praktycznie równomiernie na terenie całego obszaru.

Jak wynika z Planu zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Widawy PLH 020036 [ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Widawy PLH 020036 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 1687)] w granicach obszaru występuje 130 – 240 osobników bobra europejskiego.

Zgodnie z Standardowym formularzem danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja nad Baryczą PLH020041 w granicach obszaru występuje 70 – 80 osobników bobra europejskiego.

Jak wynika z Planu zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Zagórzyckie Łąki PLH020053 [ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zagórzyckie Łąki PLH020053 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 6245)] w granicach obszaru występuje 130 – 240 osobników bobra europejskiego.

Jak wynika z Planu zadań ochronnych obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Bierutów PLH020065 [ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bierutów PLH020065 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 1690)] w granicach obszaru występuje 5 – 10 osobników bobra europejskiego.

Zgodnie z standardowym formularzem danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Lasy Grędzińskie PLH020081 w granicach obszaru występuje 2 – 5 osobników bobra europejskiego.

W standardowym formularzu danych brak jest danych o liczebności bobra w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego PLH020091. Natomiast zgodnie z ekspertyzą pt. *Rozmieszczenie i liczebność populacji bobra europejskiego i wydry na terenie województwa dolnośląskiego* (ViaNaturae Agata Brzezińska 2012 r.) obszar zasiedlony jest przez 1 – 2 rodziny bobrowe.

Zgodnie z Standardowym formularzem danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Łęgi nad Bystrzycą PLH020103 w granicach obszaru występuje 2 – 10 osobników bobra europejskiego.

Zgodnie z art. 33 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Za znacząco negatywny wpływ uznaje się takie działania, w wyniku których negatywnemu oddziaływaniu podlega więcej niż 1% liczebności gatunku będącego przedmiotem ochrony danego obszaru.

W związku z powyższym uznano, że nie ma możliwości wydania zezwolenia na pozyskanie bobrów w granicach ww. obszarów Natura 2000.

Ze względu na fakt, iż obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja nad Baryczą PLH020041 zajmuje znaczną część powiatu milickiego oraz północną część powiatu trzebnickiego oraz brak wiarygodnych danych dotyczących liczebności tego gatunku na których można by się oprzeć niniejsze zarządzenie nie umożliwia umyślnego zabijania bobrów na terenie tych powiatów.

Ponadto z pozyskania zostały wyłączone tereny rezerwatów przyrody ze względów na obowiązujące na ich obszarze zakazy.

Po przeanalizowaniu wszystkich dostępnych materiałów oraz w oparciu o metodykę inwentaryzacji i monitoringu populacji bobra europejskiego (Janiszewski P., Misiukiewicz W., 2012., *Bóbr europejski*, s. 110-114), przy założeniu, że średnia liczebność rodziny bobrowej w Polsce wynosi 3,7 osobniki (Janiszewski P., Misiukiewicz W. 2012 za Żurkowski i Kasperczyk 1986), uwzględniając fakt, iż jest to gatunek silnie terytorialny, charakteryzujący się dużym arealem osobniczym – wielkość areалу waha się od 500 m do 4 km (Janiszewski P., Misiukiewicz W. 2012 za Dzięciołowski, 1996; Żurkowski 1987) tut. organ szacuje, że:

- powiat oleśnicki zasiedlony jest przez 13 rodzin bobrowych,
- powiat średzki zasiedlony jest przez 30 rodzin bobrowych,
- powiat wołowski zasiedlony jest przez 45 rodzin bobrowych,
- powiat wrocławski zasiedlony jest przez 19 rodzin bobrowych.

W ramach niniejszego zarządzenia możliwe jest umyślne zabicie łącznie 48 osobników (12 rodzin bobrowych) w miejscach gdzie powodują największe utrudnienia – bobra za pomocą broni myśliwskiej w okresie od dnia 1 października do dnia 28 lutego – termin ten jest zgodny z terminem pozyskania wskazanym w załączniku numer 3 *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. W przedmiotowych przypadkach brak jest rozwiązań alternatywnych

(usuwanie tam bobrowych daje jedynie efekt tymczasowy ponadto są to ciekły, na których nie ma możliwości zamontowania urządzeń przelewowych ponieważ nawet najmniejsze spiętrzenie wody może spowodować wystąpienie wody z koryt cieków).

Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie zarządzenia i czynności w ramach zawartego porozumienia jest Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu.

Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu wydaje upoważnienie właściwemu kołu łowieckiemu do dokonania pozyskania na dzierzawionych obwodach łowieckich. W dalszej kolejności koło łowieckie upoważnia myśliwych do dokonania odstrzału liczby bobrów określonej przez Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu.

Osoby, które zostały upoważnione do pozyskania bobrów, muszą posiadać wiedzę z zakresu ochrony gatunkowej bobra europejskiego i zasad postępowania przy ograniczaniu liczebności populacji bobrów.

Ponadto do dnia 15 stycznia każdego roku następującego po wejściu w życie niniejszego zarządzenia, Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu obowiązany jest do złożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdania o wykonanych czynnościach.

Obwieszczeniem znak: ..... z dnia ..... r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu zarządzenia w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego *Castor fiber* na terenach obwodów łowieckich położonych na terenie Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu i możliwości składania uwag i wniosków.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (w okresie od dnia ..... r. do dnia ..... r.). Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń:

1. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu – w okresie od dnia ..... r.,
2. Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego we Wrocławiu – w okresie od dnia ..... r.,
3. Starostwa Powiatu oleśnickiego – w okresie od dnia ..... r. do dnia ..... r.,
4. Starostwa Powiatu średzkiego – w okresie od dnia ..... r. do dnia ..... r.,
5. Starostwa Powiatu wołowskiego – w okresie od dnia ..... r. do dnia ..... r.,

6. Starostwa Powiatu wrocławskiego – w okresie od dnia ..... r. do dnia ..... r..

Osoby zainteresowane projektem miały 5 dni na składanie uwag i wniosków.

Nie wpłynęły / wpłynęły uwagi i wnioski.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.)*, został uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu ..... r.